

O zosnutí a nanebovzatí Najsvätejšej Panny

Panne Márii vzatej do neba s telom i dušou „expleto terrestris vitae cursu“, je zasvätených najviac mariánskych chrámov. Nanebovzatie Preblahoslavennej Bohorodičky Panny Márie je najstarší zo všetkých mariánskych sviatkov a Cirkev ho slávi vždy 15. augusta. Tu je niekoľko úryvkov z textov Magistéria Cirkvi a svätých i z kresťanskej poézie o prechode našej Panej z tohto sveta do neba.

15.08.2015

Náuka o nanebovzatí Panny Márie je jednou zo štyroch mariánskych dogiem Cirkvi. Je záväzným článkom viery. Na žiadosť takmer 1200 biskupov sveta ju pápež Pius XII. 1. novembra 1950 vyhlásil apoštolskou konštitúciou *Munificentissimus Deus*:
„...ku sláve všemohúceho Boha, ktorý preukázal Panne Márii svoju osobitnú láskavosť, na počesť jeho Syna, nesmrteľného Kráľa vekov a víťaza nad hriechom a smrťou, pre väčšiu slávu jeho vznešenej Matky a na radosť a plesanie celej Cirkvi, autoritou nášho Pána Ježiša Krista, svätých apoštolov Petra a Pavla a autoritou Našou vlastnou prehlasujeme, oznamujeme a definujeme, že je Bohom zjavená dogma: Nepoškvrnená a ustavične panenská Bohorodička Mária bola po završení svojho pozemského

života s telom i dušou vzatá do nebeskej slávy“. (MD, 44)

Jasne a slávnostne konštatuje, že učenie o nanebovzatí tela a duše blahoslavenej Panny Márie je zjavené Bohom. Bula k otázke smrti Blahoslavenej Matky volí slová: „*expleto terrestris vitae cursu*“ („po skončení behu“ pozemského života) a slová „*nebeská sláva*“ pritom znamenajú, že Mária sa teší „*oblažujúcemu pohľadu*“ na Boha všetkými „*mohutnosťami duše*“ (rozumom, pamäťou a slobodnou vôľou – podľa sv. Tomáša Akvinského) a okrem toho aj osláveniu svojho tela na podobu tela Kristovho.

Pápež Pius XII. pri oficiálnom vyhlásení dogmy poukazuje na protoevanjeliové *rajské Božie prisľúbenie dokonalého víťazstva nad diablom* (Gen 3,15), ktoré *premôže hriech a smrť* (Rim 5-6; 1Kor 15; Hebr

2; Zj 12). Pripomína tiež, že v tomto víťaznom boji - ako to otcovia zdôrazňujú už od 2. storočia - je s Kristom najtesnejšie spojená, hoci stále podriadená jeho Matka, preblahoslavená Panna Mária. A preto ako slávne Kristovo Vzkriesenie bolo podstatným a završujúcim prejavom tohto víťazstva, tak aj pre Pannu Máriu musí byť tento boj zakončený oslávením jej panenského tela, aby po svojom pozemskom živote ani telom nebola odlúčená od svojho Syna.

Keďže Písmo priamo nehovorí nič o jej smrti, môžeme dôkazy o telesnom nanebovzatí čerpať len v podmienenom a pravdepodobnom zmysle (Gen 3,15;Zj 12). Výsada nanebovzatia preblahoslavenej Panny vyplýva z jej *bezhriešnosti* – ako milostiplnej matky Božieho Syna – a z jej *božieho materstva*. Evanjeliá predstavujú Ježišovu Matku ako solidárnu s ľudskými bratmi a

sestrami a ako najbližšiu spolupracovníčku Ježiša Krista v jeho vykupiteľskom diele. A ako Kristovo bezhriešne telo počasnej smrti nepodľahlo rozkladu, ale Božou mocou ožilo neporušené a také vstúpilo do nebeskej slávy, podobne aj o bezhriešnom tele Kristovej Matky, ktoré bolo živým príbytkom Božieho Syna, Cirkvi verí, že ho Boh vzkriesil a oslávené prijal k sebe.

Vlastný dôkaz dogmy o telesnom nanebovzatí Blahoslavennej Panny Márie máme zo svedectva tradície; poukazuje naň aj Bula, keď sa odvoláva na Magistérium Cirkvi, ktoré je vedené Duchom pravdy: *„Preto za všeobecného súhlasu riadneho Učiteľského úradu Cirkvi čerpáme pevný a neochvejný argument, ktorý dokazuje, že telesné nanebovzatie blahoslavennej Panny Márie, ktoré, čo sa týka nebeského oslávenia jej panenského tela, žiadnym spôsobom nemôžeme*

ľudským rozumom poznať, je Bohom zjavenou pravdou, v ktorú teda majú všetky deti Cirkvi pevne a vo svedomí veriť... O tejto všeobecnej viere Cirkvi máme od najstarších dôb po nasledujúce storočia najrôznejšie svedectvá, výpovede a stopy. Dnes sa táto viera zjavuje v ešte jasnejšom svetle." (MD, 12-13).

Ak uznáme pravdu, že Cirkev je mystickým telom Krista, ktorý ju chráni od bludu vo veciach viery a mravov, a ak konštatujeme, že po stáročia Cirkev verila v toto učenie ako Bohom zjavené, potom máme jasné Božie znamenie jej neomylnosti.

Najstaršou literatúrou o Nanebovzatí je grécke dielo *De obitu S. Dominae* (O smrti sv. Panny). Niektorí otcovia cirkevnej tradície sa nazdávali, že Panna Mária dokončila svoju pozemskú púť pri sv. Jánovi evanjelistovi v Efeze (porov. Jn 19,

25-27), no na základe apokryfov viac prevládalo presvedčenie, že to bolo v Jeruzaleme ešte pred r. 50 – údajne za prítomnosti všetkých apoštolov.

V raných obdobiach tradícia hovorila len všeobecne o nebeskej sláve Panny Márie, no náuka, že bola i s telom vzatá do neba, je v Cirkvi pevne prijímaná už od VI. storočia.

Pôvodný názov sviatku bol po latinsky „dormitio“ (usnutie), po grécky „koimézis“ a východná tradícia pomenovala túto premenu Máriinho života z pozemského na nebeský staroslovienskym názvom „uspenie“ – zosnutie, usnutie. Ako najväčší mariánsky sviatok sa na Východe liturgicky slávil už po Efezskom koncile v r. 431 – dátum 15. augusta na slávenie sviatku „Usnutia“ určil byzantský cisár Maurikios (582-602), a na Západe od 7. storočia, keď preniesli tento sviatok do Ríma spolu s inými

mariánskymi sviatkami východní
mnísi; za pápeža sv. Sergeja I.
(687-701) bol už všeobecne známy a
nadobudol aj slávnostnú podobu
sprievodu s litániami. Neskôr bol
názov „Dormitio“ zmenený na
„Assumptio in caelum“ – t.j.
Nanebovzatie.

Nanebovzatie

Čujte, už volá ju,
prišiel čas odchodu,
viac čakať netreba!

Rozlúč sa, biedny svet,
nebo sa vracia späť
– do neba!

Čiastočka zeme nebeskej,
jasnejšia než hviezdy, čo žiaria jej,
stúpa cez krištáľové sféry,

priezračnejšia než ony.

Čujte, znova volá ju,

tajomná, večná holubica

priateľku svoju striebornú:

Pod', milovaná moja!

Hor' sa, pôvabná a bez poškvvrny,

zima pominula, dážď sa upokojil,

jar prišla a kvety rozkvitajú,

lúbeznejšej než teba tu nečakajú.

Pod', priateľka moja!

Nemeškaj.

Hľa, nebeský chór prišiel po teba,

aby ťa vzal domov, do neba.

Pod', nemeškaj!

Richard Crashaw (1613 – 1649)

Sv. Jan Mária Vianney (1786 – 1859)

Keď pozeráme na Pannu Máriu, ako sa skláňa vo svojej pokore pred každým stvorením, vidíme zároveň, ako ju táto pokora pozdvihuje nad všetko, okrem Boha.

Nie, neboli to vládcovia zeme, ktorí ju vyzdvihli na najvyšší stupeň dôstojnosti, o ktorej dnes s radosťou rozjímame. Tri božské osoby Najsvätejšej Trojice ju posadili na trón slávy, vyhlásili za Kráľovnú neba i zeme a učinili strážkyňou všetkých nebeských pokladov.

Nie, nikdy úplne nepochopíme veľkosť Panny Márie a moc, ktorú jej Ježiš Kristus, jej božský Syn dal.

Nikdy v plnej miere neobsiahneme jej nesmiernu túžbu urobiť nás šťastnými. Ona nás miluje ako svoje deti, raduje sa z toho, akú moc jej

Boh dal, aby nám mohla byť
užitočná.

Áno, Mária je naša Prostredníčka,
ona predkladá svojmu Synovi všetky
naše modlitby, slzy, vzdychy.

Ona nám získava milosti potrebné
pre našu spásu.

Duch Svätý nám hovorí, že Panna
Mária je uprostred všetkého
stvorenstva zázrakom vznešenosti,
zázrakom svätosti a zázrakom lásky.

[Z knihy *Gérard Rossé: Ján Mária
Vianney, farár z Ars*]

.....

Sv. Ján Damascénsky(650 – 749)

Patrílo sa, aby telo tej, ktorá si pri
pôrode zachovala neporušené
panenstvo, bolo aj po smrti uchované
od akéhokoľvek porušenia.

Patrilo sa, aby tá, ktorá nosila
Stvoriteľa v lone ako dieťa, bývala v
Božích príbytkoch.

Patrilo sa, aby nevesta, s ktorou sa
zasnúbil Otec, prebývala v nebeských
komnatách.

Patrilo sa, aby tá, ktorá sa dívala na
svojho Syna na kríži a nastavila hrud'
meču bolesti, od ktorého bola
uchránená pri pôrode, hľadela na
neho, aj keď sedí pri Otcovi.

Patrilo sa, aby Božia Matka vlastnila
to, čo má jej Syn, a aby ju celé
stvorenie uctievalo ako Božiu Matku
a služobnicu.

*[Encomium in Dormitionem Dei
Genetricis Semperque Virginis Mariae,
Hom. II, no. 14 (7. – 8.stor.)]*

Sv. Germán Carihradský(634 – 733)

Ty sa zjavuješ, ako je napísané, „v kráse“. Tvoje panenské telo je celé sväté, celé čisté, celé Božím príbytkom, a preto sa ani neskôr nemôže rozpadnúť na prach.

Premenilo sa, keďže bolo ľudské, pre vznešený neporušiteľný život.

Ale to isté je živé a veľmi slávne, neporušené a účastné na dokonalom živote.

*[In Sanctae Dei Genetricis
Dormitionem, Sermo I (7. – 8.stor.)]*

Sv. Josemaría Escrivá (1902 – 1975)

*Assumpta est Maria in coelum:
gaudent angeli!* - Boh prijal Máriu s telom i dušou do neba: A anjeli sa radujú! Tak prevoláva Cirkev. S rovnakým plesaním začíname rozjímať o tomto tajomstve ruženca:

Božia Matka usnula... Dvanásti apoštoli sa zhromaždili okolo jej lôžka, Matúš na Judášovom mieste.

Aj my sme po jej boku a vďaka mimoriadnej priazni všetci to pripúšťajú.

Ale Ježiš chce mať svoju Matku v nebi, s telom i dušou. A nebeský dvor sa predstavuje v plnom počte a v celej svojej vznešenosti, aby poctil svoju Paniu.

Ty a ja, napokon iba deti, berieme do rúk vlečku skvostného modrého pláštá Panny, a tak môžeme pozorovať celú tú nádheru.

Najsvätejšia Trojica prijíma Dcéru, Matku a Nevestu Božiu a zahrňa ju poctami.

A Mária má až takú dôstojnosť, že sa anjeli spytujú: *Ktože je táto?*

[Z knihy: *Svätý ruženec*, 4. slávnostné
tajomstvo]

.....

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/o-zosnuli-a-nanebovzati-
najsvatejsej-panny/](https://opusdei.org/sk-sk/article/o-zosnuli-a-nanebovzati-najsvatejsej-panny/) (13.02.2026)